

CO MA WSPÓLNEGO FUNKCJA Z GIEŁDĄ?

TOMASZ WÓJTOWICZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania matematyki dla szkoły ponadpodstawowej poziom podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Jaworska
Recenzja merytoryczna – Ewa Olszewska
dr Anna Rybak
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Co ma wspólnego funkcja z giełdą?

Czas trwania lekcji:

45 minut

Klasa:

I liceum/technikum, poziom podstawowy

Cel ogólny:

poznanie zastosowania funkcji w życiu codziennym.

Cele szczegółowe. Uczeń:

- wyciąga wnioski, omawia uzyskane wyniki,
- wykorzystuje poznane sposoby postępowania w nowych sytuacjach,
- ma świadomość korzyści płynących z graficznego przedstawiania zjawisk,
- analizuje różne zjawiska i procesy,
- dostrzega zastosowanie funkcji w życiu codziennym,
- ćwiczy umiejętność wykorzystania własności funkcji,
- stosuje własności funkcji do opisu zjawisk,
- rozwija wyobraźnię matematyczną w sytuacjach z życia codziennego,
- zdobywa wiadomości i umiejętności ponadprzedmiotowe,
- buduje poczucie własnej wartości i pozytywnego obrazu siebie (uczeń ze SPE),
- formułuje wnioski oparte na rozumowaniu matematycznym.

Metody, techniki i formy pracy:

- formy pracy: zbiorowa, grupowa: jednolita i zróżnicowana,
- metoda heurystyczna,
- metody poszukujące: metoda projektu (dot. rozwoju kompetencji kluczowych),
- metody eksponujące: wykresy, ICT,
- samodzielne zdobywanie wiedzy przez uczniów.

Środki dydaktyczne:

komputer z dostępem do Internetu, oprogramowanie Microsoft Excel, kartki z poleceniami dla uczniów (zróżnicowane dla uczniów ze SPE), karta samooceny ucznia.

Opis przebiegu lekcji

1. Zaangażowanie (postawienie przed uczniami problemu, sprecyzowanie celów i poleceń, zorganizowanie pracy, stworzenie atmosfery sprzyjającej działaniu)

Nauczyciel przedstawia uczniom wizualizację aktualnych cen ropy z giełdy (<https://www.money.pl/gielda/> – dostęp 12.11.18 r.). Uczniowie odczytują przykładowe ceny, podają przybliżone różnice cen w zależności od godziny.

Nauczyciel formułuje pytania kluczowe:

- Odkryliśmy kopalnię złota, co teraz z nim zrobić?
- Kiedy można najwięcej zarobić, a kiedy najwięcej stracić?
- Kto lub co pomoże nam rozsądnie zainwestować oszczędności?

Nauczyciel mówi uczniom, że mając dane, można samodzielnie przygotować wykres i odczytać własności. Uczniowie zostają podzieleni na 4 grupy zadaniowe: ZŁOTO, SREBRO, MIEDŹ, PLATYNA.

2. Badanie

Uczniowie analizują polecenie zadania, zapoznają się z możliwościami strony www.money.pl/gielda. Ustalają sposób rozwiązania zadania: odczytanie potrzebnych danych, dobór wykresu itp., dyskutują oraz porządkują zdobyte dotychczas wiadomości i doświadczenia.

Każda z czterech grup otrzymuje kartki z poleceniami:

- I. Podaj ceny surowca z otwarcia i zamknięcia giełdy we wczorajszym dniu.
- II. Odczytaj ceny surowca z ostatnich 24 godzin.
- III. Sporządź wykres danych w arkuszu kalkulacyjnym Excel.
- IV. Odczytaj zakres godzin oraz cen surowca (dziedzinę i zbiór wartości funkcji).
- V. Podaj najmniejsze i największe wartości oraz czas ich osiągnięcia.
- VI. Wyznacz różnicę między największą i najmniejszą wartością ceny danego surowca.

Nauczyciel sprawdza, czy uczniowie rozumieją polecenia.

3. Przekształcanie

Uczniowie porządkują i twórczo wykorzystują wiedzę zdobytą w drugiej fazie (odczytują dane, dobierają odpowiedni rodzaj wykresu, odpowiadają na pytania), przyjmują ostateczną wersję rozwiązania zadania. W tym czasie nauczyciel obserwuje i uważnie słucha uczniów.

4. Prezentacja

Wybrany uczeń z każdej grupy przedstawia efekty pracy grupy. W tym czasie pozostali porównują różne metody rozwiązania problemu (np. rodzaj dobranego wykresu), dzielą się uwagami na temat pracy całego zespołu.

Nauczyciel ocenia pracę uczniów pod względem merytorycznym.

5. Refleksja

Uczniowie dokonują samooceny (ankieta), określają, czego się nauczyli. Nauczyciel pyta uczniów, jak można wykorzystać zdobytą wiedzę. Uczniowie oceniają sposób wykonania swojej pracy. **Przykład: Karta samooceny ucznia:**

- Dowiedziałem się, że .....
- Wykonałem wszystkie przyjęte na siebie zadania. TAK   NIE
- Miałem cenne pomysły, które przyczyniły się do .....
- Wdrażałem do realizacji propozycje innych.....

Komentarz metodyczny

Zastosowanie metody projektu miało na celu pokazanie uczniom zastosowania funkcji w życiu codziennym. Dla efektywnego osiągnięcia założonych celów lekcji można zadać uczniom zadanie domowe polegające na opracowaniu analizy na podstawie wybranego zjawiska ekonomicznego z gazety czy czasopisma lub na podstawie prognozy pogody. Wykorzystane środki dydaktyczne pozwalają uczniom na kształtowanie umiejętności wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych do realizacji powierzonych zadań. Dla uczniów mających trudności w uczeniu się matematyki można przygotować gotowe dane, bez odczytywania ich z wykresów. Uczniowie uzdolnieni mogą otrzymać kartę z zadaniami rozszerzoną o polecenie: wyznacz przybliżony wzór pozwalający obliczyć cenę surowca z ostatnich 24 godzin (kiedy to będzie możliwe?).